

REGIO DEAL ARNHEM-NIJMEGEN

Gezonde groene groei

Beknopte omschrijving mogelijke projecten

Concept 15 juni 2023

Inleiding

- De inzet van de Regio Deal Gezonde Groene Groei is een samenhangend, evenwichtig en robuust totaalprogramma uit te voeren, dat rond enkele grote regionale opgaven transitie stimuleert, door vernieuwende oplossingen te ontwikkelen, initiatieven te versnellen, verbinden en op te schalen, en de uitvoeringskracht te versterken. Het uiteindelijke doel is de brede welvaart in de regio Arnhem-Nijmegen substantieel te vergroten.
- Op basis van een analyse van de belangrijkste opgaven van de regio en de ambities zoals vastgelegd in de regionale agenda's van GMR en TEB is gekozen voor drie inhoudelijke programmalijnen (Gezond leven, Toekomstbestendig wonen en Sterke bedrijvigheid), ondersteund door drie faciliterende programmalijnen (Werkende arbeidsmarkt, Grenzeloos samenwerken en Wijk- en dorpsgericht werken).
- Om met de Regio Deal daadwerkelijke impact te maken en de uitvoering en verantwoording beheersbaar te houden, willen we de deal richten op een beperkt aantal dragende projecten per programmalijn. Binnen het programma als geheel willen we in principe de meeste middelen reserveren voor de drie inhoudelijke programmalijnen. Voor de drie faciliterende lijnen wordt een beperkter bedrag gereserveerd, vooral gericht op versterking van de uitvoeringskracht en het leren en uitdragen van goede voorbeelden.
- Op basis van een uitgebreid afwegingsproces is een **eerste selectie** gemaakt van mogelijk dragende projecten. **Het gaat nadrukkelijk om een voorlopige keuze, omdat de komende maanden bij alle projecten nog meer of minder aspecten nader moeten worden uitgewerkt.** Op basis van de nadere eisen zoals vastgelegd in het convenant met het Rijk, de onderlinge afspraken binnen de regio over o.a. de governance van de Deal, en de regeling die door de regiokassier wordt opgesteld om de middelen beschikbaar te stellen, wordt de uiteindelijke selectie van projecten gemaakt en worden bedragen toegekend. **In de praktijk kan dit inhouden dat projecten nog afvallen, qua aard of omvang veranderen en/of andere alsnog naar voren worden gebracht.**

Digital Health Challenge Lab

Doelstelling

- In de regio werkt al meer dan 20% in de zorg en om de zorg toegankelijk, beheersbaar en betaalbaar te houden, is meer preventie nodig en moet de zorg dichterbij de burger worden georganiseerd.
- Het doel is op basis van vragen ('challenges') van burgers en professionals in een drietal wijken nieuwe zorgconcepten te ontwikkelen, die ervoor zorgen dat mensen langer zelfredzaam zijn, minder zorgpersoneel nodig is en gezondheidsverschillen afnemen.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Briskr.
- Betrokken partijen: Radboudumc, CWZ, Rijnstate, ZZGgroep, Huisartsengroep, Driegasthuizengroep, RIBW, Rijnstad, Vivare, Talis, Volkshuisvesting, HAN, OostNL, Health Valley, gemeenten.

Plan van aanpak

- Per wijk zijn er inwoner gedreven challenges opgehaald, beantwoordt, oplost en/of opgeschaald, waarbij evenzoveel MKB bedrijven de kans krijgen om hun zorginnovatie in de praktijk te valideren en op te schalen.
- Via de demo days worden de innovaties kenbaar gemaakt aan de wereld en kunnen zorgprofessionals, inwoners en andere geïnteresseerden kennis maken met de (deels digitale) toepassingen.
- Jaarlijks wikevent per deelnemende wijk.
- Jaarlijkse wijk analyse – Rapport van problemen en frustraties in de wijk
- Betere integratie en samenwerking van professionals in de wijk op de domeinen wonen, welzijn, en zorg.
- Expliciete aandacht voor de financiering van de nieuwe concepten, inclusief rol van zorgverzekeraars, gemeente, zorginstellingen, woningcorporaties en bedrijfsleven.

Beoogde resultaten

- Tenminste 10-15 vraaggestuurde zorginnovaties, die multipliceerbaar en schaalbaar zijn.
- Meer collectieve participatie en verantwoordelijkheid van de burgers gericht op (beïnvloeding van) van de eigen gezondheid.
- Betere integratie en samenwerking van professionals in de wijk op de domeinen wonen, welzijn, en zorg.
- Toegang tot bedrijven met innovatieve oplossingen (bv verhoging productiviteit).
- Platform voor onderling schalen werkbare oplossingen.
- Regionale financieringstafels voor opschaling van concepten.
- Nieuwe woning concepten die langer thuis wonen faciliteren.
- Initiatieven om meer ontmoeting in de wijk te faciliteren.
- Maatschappelijk/bestuurlijk supportsysteem dat deze doelstellingen faciliteert en versnelt.

Build4Health

Doelstelling

- Inactiviteit is aantoonbaar verbonden met tal van (chronische) ziekten en mentale aandoeningen.
- Het doel van dit project is het testen van de effecten van ruimtelijke interventies en gedragsbeïnvloeding die leiden tot meer bewegen en sociale contacten op de gezondheid van bewoners, scholieren, werkenden en reizigers in verschillende contexten.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: RU en Radboudumc.
- Betrokken partijen: platform woningcorporaties (o.a. Woonwaarts), projectontwikkelaars (BDP, Konder Wessels), bouwbedrijven (o.a. Van Aarle de Laat), zorginstellingen (o.a. Liemerij) en gemeenten.

Plan van aanpak

- Uitvoeren van een serie praktijkexperimenten in 5 verschillende living labs (bestaande en nieuwbouw wijken, woon-zorginstelling) om actief bewegen te stimuleren en hittestress terug te dringen.
- Monitoren van de gezondheidseffecten op de doelgroepen (circa 10.000 inwoners).
- Ontwikkeling van instrumenten en een handelingskader voor toekomstige projectontwikkeling in gemeenten.

Beoogde resultaten

- Tenminste 15tal interventies in planvorming en -uitvoering in de vijf living labs.
- Gezondheid 10.000-15.000 inwoners in de regio langdurig gevolgd; 200-400 inwoners additioneel fysieke metingen.
- Continue monitoring en evaluatie van succes- en faalfactoren van interventies ter verbetering van adviezen en opschaling naar andere gebieden.
- Effectief instrumentarium en handelingskader (standaardisatie) voor gemeenten, voor inpassing gezondheid in omgevingsplannen, meekoppelen van gezondheid in mobiliteitsinvesteringen en voor gedragsbeïnvloeding van doelgroepen.

Toekomstbestendig bouwen

Doelstelling

- De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen heeft een grote woningbouwopgave met hoge ambities op het gebied van circulariteit. De bouw- en infraprojecten die nu gerealiseerd worden leveren echter nog geen 10% circulariteit.
- In het project toekomstbestendig bouwen wordt de snelheid en kwaliteit van circulair bouwen bevorderd door gebruik te maken van een eenduidige gezamenlijke regionale aanpak van Circulair Conceptueel Bouwen (CCB) en circulaire inrichting van de openbare ruimte.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Groene Metropoolregio.
- Betrokken partijen: bouwbedrijven, GWW-bedrijven, woningbouwcorporaties, gemeenten en provincie Gelderland.

Plan van aanpak

- Met behulp van toepassing van de circulaire impact lader regiobreed duidelijk scheppen over ambities, doelen en werkwijzen, waardoor publiek-private (keten)samenwerking van de grond komt en ontwikkelaars en bouwers circulaire verdienmodellen kunnen opzetten en toepassen.
- De inzet op toekomstbestendig bouwen richt zich op de woningbouwopgave, de GWW-projecten in de openbare ruimte en het vervangen van primaire bouwmaterialen door bio-based materialen en hergebruik van materialen.
- Voor het stimuleren van circulariteit in GWW-projecten ligt de hoofdzaak op het opdrachtgeverschap van gemeenten in onze regio. Daarnaast wordt ingezet op het opzetten van een regionale (digitale) grondstoffenbank, vergroten van kennisaanbod en goede regionale monitoring van circulariteit in GWW-projecten.

Beoogde resultaten

- Ten minste 50% van de opgeleverde woningen wordt “doorgemeten” met de circulaire impactladder (dat komt neer op 2000 van de 4000 woningen per jaar).
- De score van de woningbouw op circulariteit stijgt van nog geen 10% in 2023 naar ten minste 25% in 2025 (en 50% in 2030).
- In 2025 is 25% van de woningbouw in onze regio conceptueel en circulair.
- De 18 gemeenten in onze regio zetten bij ten minste 1 GWW-project per jaar maximaal in op circulair opdrachtgeverschap.
- In de periode 2024-2026 wordt circulair opdrachtgeverschap in woning- en utiliteitsbouw en de GWW-sector van uitzondering normaal.
- De samenwerking tussen gemeenten, corporaties, bouwende partijen en andere stakeholders intensiveert.

VIA-T

Doelstelling

- VIA-T is de Hub voor innovatie en talentontwikkeling in de toekomstbestendige bebouwde en gebouwde leefomgeving om zo een bijdrage te leveren aan de brede welvaart in de regio.
- Concreet wil VIA-T een oplossing bieden voor kennisdeling, borging en daarmee ook talentontwikkeling die nodig is om een circulaire transitie in de gebouwde en bebouwde toekomstbestendige leefomgeving te realiseren.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: coöperatie VIA-T.
- Betrokken partijen: HAN, Radboud Universiteit, Gemeente Nijmegen, Gemeente Arnhem, IPKW, Talis, Bouwmensen, ROC, De Technische, Groene Huisvesters, @voCampus, WiL-groep, Werkbedrijf, UWV, Vrienden van Elektro, KlokGroep en diverse bedrijven en toeleveranciers/fabrikanten.

Plan van aanpak

- VIA-T is een community en een kennis- en innovatiehub waar verschillende projecten en programmalijnen samen komen. Hierbij wordt gericht op vier functionaliteiten:
 1. Innovatieversneller (wonen en ondernemen): pilots circulaire bouwprojecten (zowel bij nieuwbouw als bestaande bouw), realisatie kennisbank en innovatiecatalogus;
 2. Leerversneller (leven): ontwikkelen online leerplatform met trainingen, cursussen en modules;
 3. Arbeidspotentieelversneller (werk): om-, her- en bijscholing leerlingen van het vo, studenten van het mbo en hbo en mensen vanuit het bedrijfsleven;
 4. Inspiratiecentrum (wonen en ondernemer): permanente expo waar het bedrijfsleven en burgers worden voorgelicht over de nieuwste producten.

Beoogde resultaten

1. Innovatieversneller (wonen en ondernemen):
 - Bijdrage aan verduurzamen van 1.500 woningen en gebouwen per jaar, realisatie van 1.500 woningen en gebouwen per jaar en renoveren van 5.000 woningen per jaar.
2. Leerversneller (leven):
 - VIA-T opleidings- en/of businesspartner voor minimaal 50 bouw- en techniekbedrijven;
 - 2.000 cursisten per jaar (bij)geschoold op gebied van duurzaamheid en circulariteit;
 - Doorlopende leerlijnen vanaf VO tot HBO op het gebied van duurzaam gebouwde leefomgeving.
3. Arbeidspotentieelversneller (werk):
 - Bijdrage realisatie 200 FTE nieuwe werknemers over periode 2023-2027. Minimaal 25% wordt ingevuld door zij-instromers en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
4. Inspiratiecentrum (wonen en ondernemer):
 - Faciliteren van verduurzaming van bestaande omgeving door beter informeren van woningeigenaren o.a. via bijeenkomsten.

Lifeport Cool Lab

Doelstelling

- Onder invloed van de klimaatverandering zijn hittestress, verdroging van groen en de bodem, watertekort en wateroverlast aan de orde van de dag. Het Lifeport Cool Lab heeft als doel de groene leefomgeving in de GMR te beschermen en toekomstbestendig te maken.
- Om die gezonde groene groei te kunnen waarborgen is er meer nodig dan de uitvoering van klimaatadaptieve ingrepen in de gebouwde omgeving en daarbuiten. Er moet ook kennis worden verzameld over de uitvoering, doelmatigheid en het effect van die interventies.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Gemeenten Arnhem, Nijmegen, Westervoort, Heumen, Overbetuwe en de Hogeschool Arnhem Nijmegen.
- Betrokken partijen: Hogeschool Van Hall Larenstein, Greenlabel, RvN@, Yuverta, Wijkraden, Zorginstelling (ntb), Werkgroep Hortus Civitatis, woningbouwvereniging, Stichting Hart van Heteren, Lifeport Circular Lab, GMR, Royal Eijkelkamp, Kiemt, Stichting Streenbreek, Arnhem Klimaatbestendig, lokale bewoners en bedrijven.

Plan van aanpak

Uitvoer 6 pilotprojecten in wijken en een leerproject.

- Aanpak pilotprojecten:
 - Op basis van eerder onderzoek naar welke groene interventies mogelijk zijn in de openbare ruimte wordt er een uitvoeringsplan opgesteld;
 - Daarna start de uitvoering van de groene interventies waarbij tijdens en na de realisatie een effectmeting plaatsvindt.
- Leerproject: De projectleider van de HAN van het Leerproject zorgt voor de bundeling van de onderzoekresultaten van alle pilots en betreft de onderzoeksresultaten van andere, reeds lopende klimaatadaptatieprojecten.

Beoogde resultaten

- Koele Netwerk Arnhem-Oost: reductie van hittestress in de Arnhem-Oost wijken door realisatie van een doorgaand, koel netwerk van schaduwroutes (minimaal 2 interventies uitgevoerd).
- Groene Corridor Nijmegen: een groene, hittestressbestendige zone aanleggen.
- Zorginstelling Arnhem: reductie van hittestress in de buitenruimte middels vergroening ter bevordering van de lichaamsbeweging en gezondheid van kwetsbare ouderen.
- Woonwijk Mosterdhof Westervoort: middel 1 koppelkans (meervoudige waardecreatie) bij herinrichting, energietransitie en vergroening van een woonwijk uitgevoerd.
- Kerkplein Malden: vergroening en klimaatadaptatie van het kerkplein in het kader van een breed herstructureringsplan van de dorpskern van Malden (meerdere interventies uitgevoerd).
- Hart van Heteren: de vergroening en revitalisering van de dorpskern van Heteren.
- Leerproject klimaatadaptatie en kennisdeling: kennisbundeling en –disseminatie (o.a. opzet kennisbank, organisatie kennistafels, organisatie congres, publicaties en integratie kennis in expertisecentrum HAN).

Soil Valley

Doelstelling

- In november 2022 heeft het Kabinet water en bodem sturend gemaakt voor de ruimtelijke inrichting. Bodem en water waren tot nu toe losse elementen waarvan de kennis ook erg verspreid aanwezig was. De maatschappelijke opgaven waar bodem en water een rol spelen zijn echter complex en vragen veel meer kennis van de keten.
- Het project Soil Valley heeft als doel versnelling te bewerkstelligen door de partijen, die allen actief zijn met bodem en water en de hele keten waarin dat speelt, te verbinden rond de complexe thema's en verschillende oplossingen, innovatieve technologieën en producten te testen valideren in pilots.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Royal Eijkelpark.
- Betrokken partijen: Hall 24 K Agri, OnRoGo, Stichting Mooie Grond, Van Hall Larenstein, Agrariërs, Wageningen University & Research, HAN, Radboud Universiteit, Stichting Kiemt, Gemeente Berg en Dal.

Plan van aanpak

1. Ontwikkeling basislocatie InnoFields: ontwikkeling van de basislocatie van Soil Valley waar de basiskennis wordt ontwikkeld, die op de twee pilotgebieden (casussen) wordt toegepast en meehelpen de transitie vorm te geven (o.a. kennisdeling via masterclasses, workshops etc., ontwikkeling Tuinderij Bodemliefde als test en demonstratie locatie, inzet van fieldlab als hybride leeromgeving voor leren-werken-innoveren en test- en demonstratie lab voor gezonde bodem en watersysteem).
2. Bedenken van oplossingen voor de wateroverlast en droogte in de gemeente Berg en dal (o.a. kennisdeling/bewustwording en onderzoek) *[pilotgebied]*.
3. Transitie van het Groene Hart Liemers (kleigrond gebied) van kwetsbaar tussengebied naar blijvend groengebied (o.a. kennisdeling/bewustwording en uitvoering casus regeneratieve landbouw Duiven en casus natuur inclusief inrichting Mooie gronden) *[pilotgebied]*.

Beoogde resultaten

- Basislocatie Soil Valley (periode 2024-2026): 4.500 burgers die Soil Valley bezoeken, 9.000 basisschool leerlingen die deelnemen aan het programma, 5.200 VO leerlingen die deelnemen aan het programma, 320 studenten die deelnemen aan het projecten/stages/afstuderen, 30 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt die deelnemen aan leertrajecten, 1.200 deelnemers aan vakinhoudelijke evenementen, 210 regionale, landelijk en internationale bezoekers vanuit de politiek en overheid, 9 startups/innovaties verder ontwikkeld
- Pilotgebied Stuwwal Berg en Dal: inzicht in bodem- en watersysteem, burgers betrokken, maatregelenplan opgesteld, minimaal 2 maatregelen en oplossingen uitgevoerd en effect gemeten
- Pilotgebied Groene Hart Liemers: inzicht verkregen in verbeteren bodemgezondheid, 2 test- en demonstratieprojecten bij agriërs uitgevoerd, 2 herinrichting proefprojecten gestart.

Circulaire Regio

Doelstelling

- Dit project heeft als doel om de huidige circulaire triple-helix initiatieven te consolideren, waardoor in de regio meer projecten kunnen worden uitgevoerd en daarmee meer impact voor de inwoners en ondernemers gerealiseerd kan worden.
- Dit zorgt voor een vliegwieleffect en voor aantrekkingskracht van circulair talent naar onze regio.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: triple-helix organisatie RvN@.
- Betrokken partijen: Economic Board, de Radboud Universiteit en de Circulaire Raad RvN (HAN, TNO, RadboudUMC, ARN BV, DAR N.V., Rabobank, KlokGroep, wethouders en ambtenaren vanuit zeven gemeentes uit de regio Nijmegen).

Plan van aanpak

1. De sterke regionale circulaire triple-helix samenwerking: “het ecosysteem”, o.a:
 - Aanstelling Programmamanager Arnhem-Nijmegen en onderzoek optimale structuur voorbereiden en uitvoeren;
 - Circulaire projecten tot uitvoering brengen en opschalen in samenwerking met betrokken triple-helix partijen (daarbij meer ondernemers, overheden en onderwijs verbinden).
 2. Leerstoel Circulaire business Ecosystems (gefinancierd door RU):
 - Opstellen en uitvoeren programma rondom leerstoel en in stelling brengen van boegbeeld;
 - Bestaande netwerk van onderwijsinstellingen uitbreiden en onderwijsprogramma's opzetten.
 3. Campus Gezond Circulair:
 - Onderzoeken, voorbereiden en opbouwen van fysieke en/of digitale omgeving;
 - Met studenten in hele onderwijskolom (MBO, HBO, WO) werken aan concrete opdrachten;
 - Innovaties delen en opschalen en communiceren daarbij aansluiten op bestaand onderzoek & onderwijs en de behoefte vanuit MKB.
- Zorgen dat het gehele programma zichzelf vanaf 2027 kan financieren.

Beoogde resultaten

- Eind 2026 is er regiobreed een circulair ecosysteem ingericht dat minimaal 200 circulaire projecten met impact heeft aangejaagd en gerealiseerd en minimaal 50 circulaire evenementen heeft georganiseerd met in totaal minimaal 3.000 bezoekers.
- Vanaf 2024 is er vanuit de Leerstoel Circulaire business Ecosystems een boegbeeld in de regio voor de samenwerking tussen kennis, onderwijs (Campus Gezond Circulair) en praktijk (Circulair Ecosysteem, MKB) die de regio nationaal en internationaal op de kaart zet.
- Vanaf 2024 worden in het kenniscentrum Campus Gezond Circulair regionale kennis- en onderwijsinstellingen als ROC's, HAN, ArtEZ en RU direct gekoppeld aan regionale innovaties op het gebied van circulariteit. Hier wordt in een verticale kolom samengewerkt tussen minimaal 7 onderwijsinstellingen, op basis van wekelijkse bijeenkomsten.

Zonnepark woningcorporaties en wijken rond NXP

Doelstelling

- Het doel is te onderzoeken of een zonnepark kan worden ontwikkeld met minstens 10.000 aangesloten woningen en huishoudens, die collectief zonne-energie opwekken, primair voor de huishoudens zelf, ondersteund met enkele “buurtbatterijen”.
- Door de ligging van NXP midden tussen verschillende woonwijken bestaat er de unieke mogelijkheid om ook te bezien of een overschot aan lokaal opgewekte energie kan worden teruggeleverd aan NXP.
- Hierdoor vermindert de netcongestie én hebben de huishoudens in het project de mogelijkheid het overschot aan energie voor een eerlijke prijs te verkopen, wanneer vanaf 2025 de salderingsregeling wordt afgebouwd.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Gemeente Nijmegen.
- Betrokken partijen: NXP, Platform van Nijmeegse Woningcorporaties (PNW).

Plan van aanpak

1. Techniek ontwerp van het zonnepark:
 - Onderzoek naar de omvang van het zonnepark, het specifieke aantal betrokken woningen, en in welke buurten die woningen zich bevinden o.b.v daarvan wordt bepaald welke technologie er nodig is.
2. Ontwikkelen businesscase zonnepark omgeving NXP:
 - Ontwikkelen business case en aantrekken van externe financiering.
3. Disseminatie:
 - Opstellen white paper en verspreiden van lessons learned.

Beoogde resultaten

- Na afloop van dit project is inzicht in de technische mogelijkheden om een zonnepark te ontwikkelen en zicht op de business case.
- Indien beide positief zijn, kunnen partijen overgaan tot de ontwikkeling van het zonnepark.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Doelstelling

- Voldoende en kwalitatief goede bedrijventerreinen ontwikkelen door te werken aan de toekomstbestendigheid van deze terreinen met als doel om bedrijven in de regio te behouden, in uitbreiding te voorzien en nieuwe bedrijvigheid aan te trekken. De oplossingen die in dit project ontwikkeld worden creëren daarmee unieke kansen om een structurele impuls te geven aan de economie en de regio te versterken. De innovatieve kennis- en maakindustrie in de Regio Arnhem-Nijmegen kan hiervan profiteren.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: VNO-NCW Midden
- Betrokken partijen: The Economic Board, parkmanagement, energiecoöperaties, ondernemers en gemeenten

Plan van aanpak

- Werkpakket 1 Toekomstbestendigheid:
 - Creëren van hogere organisatiegraad;
 - Ontwikkelen van plannen voor grotere en duurzame beschikbaarheid van duurzame energie;
 - Recycling en verbeteren veiligheid;
 - Betere bereikbaarheid en goede balans tussen leefomgeving en industrie.
- Werkpakket 2 Duurzame energieprojecten en vergroening:
 - Afval duurzaam inzamelen en duurzaam ruimtegebruik;
 - Vergroening van park biodiversiteit en klimaatadaptatie;
 - Duurzame energie-oplossingen.
- Werkpakket 3 Smart energy hubs:
 - Vergroten netwerk en organiserend vermogen per locatie;
 - Opbouwen consortia rondom specifieke businesscases en projecten;
 - Haalbaarheidsstudies van projecten;
 - Ontwikkelen Governance Structuur per Smart Energy Hub.

Beoogde resultaten

- Op 7 bedrijventerreinen in de Regio Arnhem-Nijmegen is gewerkt aan verbetering van de toekomstbestendigheid en daarmee aantrekkelijkheid. Hierin zijn een breed scala aan onderwerpen opgepakt waardoor kennis is opgedaan op de verschillende thema's. Deze kennis is gedeeld via de Community of Practice.
- Op 5 bedrijventerreinen hebben onderzoeken plaatsgevonden naar opwek en transport van duurzame energie. De eerste stappen naar uitvoering voor opwek van nieuwe energie zijn gezet in de vorm van smart grids en zon-pv op bedrijfsdaken.
- Er is een bedrijvensnetwerk ontwikkeld vanuit de branches, koepels in samenwerking met Connectr van toeleveranciers in energieoplossingen en 4 Smart Energy Hubs zijn doorontwikkeld.

Werken aan een arbeidsmarkt die werkt

Doelstelling

- In de regio Arnhem Nijmegen bestaat een veelvoud aan initiatieven en projecten rondom onderwijs en arbeidsmarkt. Er is sprake van grote versnippering in partijen en projecten, waarbij vooral gestuurd wordt op projecten die met name lokaal of op het niveau van de arbeidsmarktregio's worden uitgevoerd. Er kan meer impact behaald worden op de regionale arbeidsmarkt, als lokale initiatieven en projecten worden verbonden en opgeschaald via regionale samenwerking. Hiervoor is in de afgelopen periode hard gewerkt aan de Human Capital Agenda (HCA). Die nu uitgevoerd gaat worden.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: The Economic Board.
- Betrokken partijen: Groene Metropoolregio, Provincie Gelderland, Radboud Universiteit, Hoogwegt Groep, Hogeschool Arnhem Nijmegen, NXP, VNO-NCW, Radboud UMC, Wageningen University & Research, Rabobank, ROC Nijmegen, Novio Tech Campus, Koninklijke Metaalunie, Techniek Nederland, Gemeente Ede, WZW, CCV, Gelders Vakmanschap, Byondis, Connectr, Van Hall Larenstein, Rijn IJssel, Alliander en Briskr.

Plan van aanpak

1. Opzetten en bestendigen van de governance van het akkoord, inclusief duurzame borging naar de toekomst:
 - Het HCA is getekend in april 2023, in aanloop naar 2024 zal de prille samenwerking verdiept en verstevigd worden.
2. In triple helix verband ophalen en opwerken van projecten die bijdragen aan de doelstellingen van het HCA:
 - Binnen het HCA zijn 5 werktafels met aanjagers vanuit de Triple Helix waar projectinitiatieven naar voren komen;
 - Projectinitiatieven die passen binnen doelstellingen van HCA kunnen aanspraak maken op ondersteuning bij uitwerking en opschaling van het project.
3. Regionale profilering ten behoeve van aantrekken en behouden van talent:
 - Gezamenlijke profilering onder de naam Lifeport, waarvoor een plan wordt uitgewerkt;
 - Opzetten gezamenlijk platform waar werkgevers en werknemers elkaar kunnen vinden;
 - Organisatie van careerevents voor studenten in Energy, Health & Hightech;
 - Communicatie over successen en regionale content.

Beoogde resultaten

- 10.000 meer werknemers die zich hebben laten om- en bijscholen met technische en digitale vaardigheden.
- 40.000 jongeren en jongvolwassenen in contact brengen met innovatieve bedrijven in de regio.
- 50% van de IT-studenten voert projecten uit in de regio om ze te laten ervaren hoe het is om te werken in de regio.
- Bedrijven gefaciliteerd bij verwerven van (inter)nationaal talent.
- Eind 2026 zijn er 1.000 meer werkzoekenden en werkenden aan de slag in de Energy, Health & Hightech t.o.v. 2022.

Techniekdag

Doelstelling

- Het doel van de Techniekdag is om kinderen te enthousiasmeren voor techniek in de breedste zin van het woord. Dit wordt gedaan door kinderen op jonge leeftijd in aanraking te laten komen met techniek en ze te enthousiasmeren door middel van doe-activiteiten. Met als resultaat dat meer kinderen kiezen voor technische profielen en daarna ook een hogere instroom te bewerkstelligen in de technische opleidingen.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: VNO-NCW Midden.
- Betrokken partijen: de directe samenwerkingspartners zijn ROC Nijmegen, Rijn IJssel en Lindus. Daarnaast zijn er andere ondernemersverenigingen, andere onderwijspartijen, directe ondernemers, particuliere opleiders en gemeenten betrokken bij de opzet van elke techniekdag (*concreet bestaat de werkgroep uit 5-12 personen met daarbij een vertegenwoordiging van de brede arbeidsmarkt van basis onderwijs tot aan bedrijven waar je tot je pensioen kan werken*).

Plan van aanpak

- Er worden drie techniekdagen per jaar georganiseerd in Arnhem, Liemers en Nijmegen. Dit betekent 9 techniekdagen in 3 jaar.
 - Op de Techniekdag staan bedrijven uit de regio die laten zien hoe mooi de techniek is in de breedste zin van het woord en wat voor interessant werk hierin te doen is.

Beoogde resultaten

- 8.000 bezoekers per jaar enthousiast maken voor technische beroepen (in totaal gaat het om 24.000 mensen na 3 jaar).

Grenzeloos samenwerken

Doelstelling

- De regio Arnhem-Nijmegen wil zich in de komende jaren verder ontwikkelen tot één grensoverschrijdende agglomeratie tussen Randstad en Rhein-Ruhr-gebied en wil optimaler gebruik maken van de strategische ligging van de regio op de Europese Rhine-Alpine TEN-T corridor.
- Doel van dit project is het structureel versterken van het cross border organiserend vermogen in de regio, waardoor het makkelijker wordt op het juiste schaalniveau verbindingen te leggen, projecten voor te bereiden en op te schalen en succesvolle initiatieven voort te zetten rond energietransitie, circulariteit, gezond leven en skills.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Groene Metropoolregio.
- Betrokken partijen: Kiemt, HAN, die per programmalijn op zoek gaan naar geïnteresseerde bedrijven, kennisinstellingen, overheden en aanjaagorganisaties aan beide zijden van de grens.

Plan van aanpak

- Jaarlijks 2-4 grensoverschrijdende themabijeenkomsten per inhoudelijke programmalijn, waarin positieve en negatieve grenseffecten verkend, kennis over goede voorbeelden gedeeld en kansen voor gezamenlijke projecten worden geïnventariseerd en uitgewerkt.
- Verdere uitbouw van thematische NL-Du stakeholders netwerken (ook buiten de Euregio Rijn-Waal), die laagdrempelige mogelijkheden bieden voor matchmaking en partnersearch voor de initiatie van ketenprojecten en innovatiestimulering (waarbij de projecten uit andere bronnen worden gefinancierd).

Beoogde resultaten

Outputs Gezond leven

- 2x grensoverschrijdende themabijeenkomsten per jaar tbv kennisdeling en verkenning van behoeftes en mogelijkheden.

Outputs Toekomstbestendig wonen en Sterke bedrijvigheid

- 4x grensoverschrijdende themabijeenkomsten per jaar (2x Ciculair + 2x Energietransitie);
- de ontwikkeling van 2 grensoverschrijdende (keten-)projecten per jaar (1x CE + 1x ET);
- 4x publicaties per jaar (2x CE + 2x ET) voor kennisdeling van lessons learned.

Outputs Werkende arbeidsmarkt

- 2x grensoverschrijdende themabijeenkomsten per jaar;
- Realisatie van een NL-D stakeholder-netwerk gericht op arbeidsmarkt met min. 30 stakeholders;
- Tooling voor versnelling van een grensoverschrijdende, werkende arbeidsmarkt.

Outputs projectmanagement en communicatie

- 1x NL-D netwerkbijeenkomst Regio Deal per jaar;
- 1x routekaart als strategische inhoudelijke basis voor verdere samenwerking, waarmee we grenssamenwerking in onze regionale manier van werken beter kunnen inbedden, inclusief financiële borging en overzicht van relevante NLD partners).

Wijk- en dorpsgericht werken

Doelstelling

- Grote transitie belanden uiteindelijk bij de mensen thuis. De energietransitie bestaande bouw, gezonder leven en verbeteren van de leefbaarheid in de wijk lukt alleen in samenspel met bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en lokale overheid.
- Doel van dit project is aan de hand van implementatie en monitoring in een 5 tal wijken te leren welke aanpak in welk type wijk werkt en welke werkzame elementen kunnen worden gebruikt in andere wijken.

Betrokken partijen

- Projecttrekker: Groene Metropoolregio.
- Betrokken partijen: HAN, betrokken gemeenten, bewoners, welzijnsorganisaties, woningcorporaties, ondernemers.

Plan van aanpak

- Wijkaanpak in 5 tal zeer uiteenlopende wijken en dorpen waar de leefbaarheid onder druk staat. In deze wijken gaan of zijn gemeenten aan de slag met diverse onderwerpen zoals veiligheid, verbetering van voorzieningen of van de fysieke leefomgeving. De inhoudelijke programmalijnen (gezondheid, leefbaarheid, energietransitie) worden in een participatieve aanpak geheel of gedeeltelijk aan de wijkaanpak toegevoegd. Voor iedere wijk wordt een projectplan gemaakt waarin precies wordt beschreven op welke wijze bewoners benaderd worden en wat met de participatieve aanpak wordt beoogd.
- Vorming van een leerkring van betrokken gemeenten en organisaties, met vraagarticulatie, werkbezoeken, masterclasses, leercoaching, etc. mede met behulp van studenten en onderzoekers.

Beoogde resultaten

- Bundeling van alle inzichten en onderzoeken in een denkkader voor wijkaanpakken, die door andere gemeenten en organisaties kunnen worden omgezet in handelingsperspectieven in hun eigen gebied, zodanig dat samenwerking met bewoners (initiatieven) en gedeeld eigenaarschap hier een vanzelfsprekend onderdeel van uit maakt.
- Bijdrage aan energietransitie, verbeterde leefbaarheid en gezondheidswinst vanuit de projecten in de verschillende wijken.
- Inzicht in hoe wijkinitiatieven beter in de reguliere begroting van kleine gemeenten kunnen passen.
- Een leerkring van verschillende gemeenten met Samenwerking tussen kleine gemeenten in de regio rondom wijkaanpakken, waarbij uitdrukkelijk Arnhem en Nijmegen ook worden uitgenodigd om hun kennis te delen in deze leerkring.